

ADVIES
Algemene Raad
27 april 2006
AR/JDP/ADV/013

Advies over voorontwerp van decreet betreffende de onderwijsgebonden sport

Advies over voorontwerp van decreet betreffende de onderwijsgebonden sport

1 Situering en context

Op 29 maart 2006 vroeg de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming advies over het voorontwerp van decreet op de onderwijsgebonden sport. De minister verwacht een antwoord binnen de maand volgend op de adviesvraag.

Het decreet betreffende de onderwijsgebonden sport dat de Vlaamse Regering op 7 mei 2004 bekrachtigde, brengt de bestaande Stichting Vlaamse Schoolsport en de Vlaamse StudentenSport Federatie samen in een nieuw Vlaams Centrum voor de Onderwijsgebonden Sport (VCOS of VLACOS). Het decreet gaf het nieuwe centrum het statuut van een Vlaamse openbare instelling (VOI). De inwerkingtreding en uitvoering van dit decreet werden echter uitgesteld. Onder meer het statuut van het centrum als VOI, de financiering, de taakstellingen, de rechtspositie van het personeel riepen heel wat vragen op.

Daarom besliste de Vlaamse regering om een nieuw decreet voor te leggen dat een oplossing biedt aan problemen bij het decreet uit 2004. Zo regelt dit nieuwe decreet het statuut van het centrum en de rechtspositie van het personeel. Het legt tevens de bevoegdheden van de afgevaardigd bestuurder vast, die een cruciale rol in het VCOS zal spelen. Het is ook de bedoeling de samenwerking tussen de onderwijs- en de sportsector beter te regelen.

Naar aanleiding van de adviesvraag is een ad hoc werkgroep met vertegenwoordigers van de geledingen samengekomen op 19 april 2006 om het advies voor te bereiden.

De Algemene Raad van 27 april 2006 heeft dit advies goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

2 Advies

2.1 Uitgangspunten

Uit onderzoek¹ blijkt dat de conditie van heel wat jongeren een punt van zorg is zowel op het gebied van kracht, lenigheid, uithouding als snelheid. De overheid gaat er terecht van uit dat motorische en algemeen lichamelijke vorming deel uitmaken van een harmonische persoonlijkheidsvorming. Via sport op school kunnen kinderen en

¹ Wij citeren hier twee toonaangevend rapporten ter zake:

Vereecken, C. & Maes, L. (s.d.), *Voorlopig rapport jongeren en gezondheid 1990-2002*. Gent: Universiteit Gent, Vakgroep maatschappelijke gezondheidkunde.

Deze studie maakt deel uit van de internationale studie [Health Behaviour in School-Aged Children](#), uitgevoerd onder toezicht van de Wereld Gezondheidsorganisatie. Het project is gebaseerd op vierjaarlijks onderzoek in een aantal (vooral Europese) landen.

Currie, C. et al. (Ed(s)) (2004), 'Young people's health in context: international report from the HBSC 2001/02 survey' in: (s.d.), *WHO Policy Series: Health policy for children and adolescents. Issue 4*. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe.

Dit internationale rapport biedt een overzicht op descriptief onderzoek op cruciale gezondheids- en welzijnsmaatregelen voor en gezondheidsgerelateerd gedrag van 11-, 13- en 15-jarigen uit 35 landen.

jongeren motorische competenties verwerven, een gezonde, fitte en veilige levensstijl ontwikkelen, een positief zelfbeeld krijgen en sociale relaties aangaan. De eindtermen formuleren daarom al een kader van doelen die aan alle jongeren moeten worden aangeboden.

Maar naast de verplichte lichamelijke opvoeding die deel uitmaakt van de curricula in het leerplichtonderwijs blijken ook andere extracurriculaire activiteiten duidelijk een meerwaarde ressorteren. Daarom vindt de Vlor het belangrijk dat de ondersteuning van de onderwijsgebonden sportbeoefening een degelijke decretale basis krijgt. In dat kader is het belangrijk om het engagement van de onderwijsverstrekkers te beklemtonen om onderwijsgebonden sport uit te bouwen. Een goede en harmonieuze samenwerking met diverse actoren uit de sportsector is daarvoor noodzakelijk.

De Vlor wil het voorontwerp van decreet zoals steeds benaderen vanuit de pedagogische en onderwijskundige meerwaarde ervan. Personeelsaangelegenheden kunnen in andere fora onderhandeld worden. De Vlor doet over dit laatste geen uitspraken.

2.2 Algemene bedenkingen

2.2.1 Toepassingsgebied en doelstellingen (art. 4 – 11)

De Vlor stelt vast dat de missie van het VCOS zich zowel situeert op het leerplichtonderwijs als op het hoger onderwijs. Tot nog toe bestonden hiervoor afzonderlijke stichtingen. De integratie van beide werkingen veronderstelt een groeiproces en zal nog heel wat inspanning vergen. Momenteel verschillen de doelstellingen, de werking en het publiek van beide stichtingen immers sterk, net als de context van het leerplicht- dan wel het hoger onderwijs. De Vlor wenst nadrukkelijk dat VCOS een breed aanbod van onderwijsgebonden sport en een gedegen begeleiding voor alle jongeren en studenten zou uitbouwen en garanderen. Ondanks positieve evoluties is de werking voor het hoger onderwijs nog te zeer gericht op topsporters terwijl de Vlor van mening is dat onderwijsgebonden sport zich moet richten op alle jongeren en studenten. Bovendien rijst er een probleem als de financiering voor het hoger onderwijs ten nadele zou zijn van de financiering van onderwijsgebonden sport in het leerplichtonderwijs.

De Vlor verwondert zich over het feit dat het hoger onderwijs en leerplichtonderwijs zonder specifieke regelingen kunnen worden bediend door een centrum. De overheid maakt op alle andere domeinen principieel een scheiding tussen het leerplichtonderwijs en het hoger onderwijs. De raad vermoedt dat dit ook gevolgen kan hebben voor de financiering van het centrum.

De Vlor stelt eveneens vast dat de overheid geen consequent beleid aanhoudt op het vlak van de detachering van personeelsleden uit het hoger onderwijs voor de begeleiding van onderwijsvernieuwingen. Art. 32 stelt dat vastbenoemde personeelsleden gedetacheerd kunnen worden naar VCOS. Dit kunnen dus ook vastbenoemde personeelsleden zijn uit het hoger onderwijs, en dat terwijl de pedagogische begeleidingsdiensten al heel lang vragende partij zijn om van de professionaliteit van deze mensen gebruik te kunnen maken.

2.2.2 Samenwerking met andere partners (art. 13, 15 en 16)

De Vlor vindt het belangrijk dat de onderwijspartners in het kader van de VCOS efficiënt kunnen samenwerken met andere partners, met name uit de sportsector. De Vlor vindt dat er een eenduidige regeling moet worden uitgewerkt voor de samenwerking met het Bloso.

De Vlor heeft moeite met de manier waarop de samenwerking tussen het VCOS en het Bloso vorm krijgt. Het VCOS sluit met Bloso een samenwerkingsovereenkomst en tegelijk zetelen vertegenwoordigers van het Bloso in de raad van bestuur van het centrum. Hierdoor worden deze vertegenwoordigers zowel rechter als partij.

De Vlor stelt dat men een keuze moet maken:

- Ofwel sluit het VCOS een samenwerkingsakkoord met het Bloso. In dat geval kan het Bloso geen bestuurders meer afvaardigen in de raad van bestuur.
- Ofwel is de samenwerking een onderdeel van de doelstellingen van het VCOS. Dan kunnen afgevaardigden van het Bloso wel zetelen in de raad van bestuur. In dit geval is het vanzelfsprekend dat beide partijen het budget voor sportpromotie gezamenlijk beheren.

2.3 Structuur van de organisatie

De stichting VCOS werkt volgens art. 22 met vijf provinciale secretariaten en een secretariaat voor het hoger onderwijs. De memorie van toelichting verwijst daarenboven bij art. 9 naar een coördinerend secretariaat. Maar dit secretariaat wordt in het ontwerp van decreet zelf niet vernoemd. De Vlor vindt het absoluut noodzakelijk dat er een dergelijk coördinerend secretariaat wordt opgericht en vraagt dat het decreet in die zin wordt aangepast.

De verhoudingen tussen de verschillende bestuursorganen van het centrum vragen eveneens om verduidelijking. De raad van bestuur is volgens art. 17, 5° bevoegd voor het aanstellen van een dagelijks bestuur, en volgens 7° voor de wijze waarop de afgevaardigd bestuurder de coördinatoren betreft bij het dagelijks bestuur. Art. 18 stelt dat de afgevaardigd bestuurder het dagelijks bestuur voorziet. De invulling, het statuut, de samenstelling en de werking van respectievelijk de raad van bestuur, het dagelijks bestuur en de coördinatiecommissie zijn voor de Vlor niet duidelijk. Het is gangbaar dat het dagelijks bestuur een afvaardiging van de raad van bestuur is, maar dat is hier blijkbaar niet het geval. De Vlor vindt niet dat de afgevaardigd bestuurder voorzitter kan zijn van het dagelijks bestuur. Het zou een lid van de raad van bestuur moeten zijn, bij voorkeur de voorzitter of de ondervoorzitter. Het is ook niet duidelijk of de coördinatoren deel uitmaken van het dagelijks bestuur dan wel geconsulteerd worden (art. 17, 7°).

2.4 Financiering

De Vlor wijst erop dat het VCOS onder meer in het hoger onderwijs bijkomende opdrachten krijgt. Het centrum moet ook organisatorische veranderingen doorvoeren (een bijkomend secretariaat, de naamsverandering, ...). De Vlor vraagt daarom dat de overheid minstens de middelen voor het leerplichtonderwijs op peil houdt, zoals toegezegd tijdens de hoorzitting hierover in het Vlaams Parlement. Voor de integratie van de werking voor het hoger onderwijs in de opdrachten van het centrum zullen specifieke middelen ter beschikking moeten worden gesteld.

De Vlor hoopt dat de overheid zich daarbij houdt aan de decretaal bepaalde termijnen.

Art. 27 stelt dat de overheid het VCOS jaarlijks een puntenenveloppe ten bedrage van 7207 punten toekent. Het decreet bevat geen regeling voor de voorwaarden waaronder van de puntenenveloppe kan aangepast worden terwijl dit wel noodzakelijk is.

De Vlor stelt ook vast dat het variabel gedeelte dat de overheid kan toekennen op grond van de bereikte resultaten verhoogt van 10% naar 20%. Tegelijk impliceert dit dat het centrum maar zeker is van 80% i.p.v. 90% van de subsidie. De Vlor pleit voor voldoende rechtszekerheid om een goede werking uit te kunnen bouwen.

3 Artikelsgewijze opmerkingen

Art. 2, 8°

Het voorontwerp omschrijft de term “sportpedagogiek”, maar die komt in de rest van het ontwerp van decreet nergens meer ter sprake. De Vlor vraagt daarom om deze verwijzing te schrappen.

Art. 5

De Stichting Vlaamse Schoolsport heeft een goede reputatie, een naam die algemeen bekend is en courant gebruikt wordt. Het is een “merknaam”. De Vlaamse Regering heeft geopteerd om het nieuwe centrum een andere naam te geven: het Vlaams Centrum voor de Onderwijsgebonden Sport (afgekort tot VCOS of VLACOS). De Vlor wijst erop dat de introductie van een nieuwe merknaam heel wat bijkomende kosten en inspanningen zal vergen.

Art. 6 en Art. 15

Door de formulering van beide artikels lijkt het erop dat het Vlaams Centrum voor de Onderwijsgebonden Sport *overeenkomsten* kan sluiten met openbare besturen, natuurlijke personen of privaatrechtelijke rechtspersonen, maar er geen *samenwerkingsovereenkomsten* aangaan. Dit terwijl het VCOS *overeenkomsten* kan sluiten met organisaties die een soortgelijke opdracht hebben of mee kunnen verwezenlijken en tevens met deze organisaties de noodzakelijke *samenwerkingsverbanden* kan uitbouwen. De Vlor vraagt erom de redactie van dit artikel te verduidelijken.

Art. 10, 4° en Art. 11, 4°

De Vlor vraagt dat het VCOS niet alleen goede praktijkvoorbeelden analyseert, maar ze ook aanbiedt.